

Sakområde: Säkerhet och informationssäkerhet

Dokumenttyp: Anvisning/Instruktion
Beslutsfattare: Robert Arvidsson säkerhetschef
Avdelning/kansli: SLU Säkerhet
Handläggare: Torbjörn Alwehammar bitr
säkerhetschef

Beslutsdatum: 2021-03-22
Träder i kraft: 2021-03-22
Giltighetstid: 2026-12-31
Bör uppdateras före: 2026-10-01

Ev dokument som upphävs: Tidigare dokument

Bilaga till: Riktlinjer för säkerhets- och trygghetsarbetet

Anvisning utrymningsansvar samlingslokaler

Dokumentet är avsett för alla vid SLU som bedriver verksamhet, är placerade i, eller ansvarar för så kallade samlingslokaler. Dokumentet berör därför flera olika aktörer på såväl lednings- som utförarnivå.

Innehåll

1. Sammanfattning	2
2. Bakgrund och definitioner	3
3. Ansvar och skyldigheter	3
3.1. Verksamhetslokaler (< 150 personer)	3
3.2. Samlingslokaler (≥ 150 personer)	3
3.3. Krav för samlingslokaler	4
4. SBA-arbetet som helhet	4
5. Extra hjälpmedel för utrymning av samlingslokaler	5
6. Utrymningsstation med åtgärdskort	6

1. Sammanfattning

Dokumentet beskriver de särskilda omständigheter och ansvarsfördelning som gäller i samband med begreppet samlingslokaler vid SLU.

Dokument är ett utlyft och uppmärksammat avsnitt i SBA-arbetet och har sin förklaring i de särskilda risker som kan tänkas uppstå i kombinationen med att ett större antal människor med förmodat låg lokalkännedom vistas inom en och samma byggnadstekniskt avgränsade och av brandskyddsskäl förstärkta yta, en så kallad brandcell.

Brandskyddet vid och omkring SLU:s samlingslokaler omfattas av särskilda krav från räddningstjänsten och kontrolleras också särskilt i samband med myndighetstillsyn av SLU:s verksamheter.

Brandskyddet vid och omkring samlingslokaler är också en prioriterad del av räddningstjänstens aktiviteter, både vad gäller planering och insats vid en eventuell brand.

2. Bakgrund och definitioner

Samlingslokaler är utrymmen eller grupper av utrymmen inom en och samma brandcell som kan rymma 150 personer eller fler.

Det innebär att bland annat följande undervisningslokaler inom SLU:s lokalbestånd berörs:

- Loftets stora sal Uppsala
- Loftets hörsal Uppsala
- Aulan Uppsala
- Aulan Umeå
- Aulan Alnarp
- Alnarpsgårdens loft Alnarp

Ovanstående förteckning är inte en komplett lista över samtliga samlingslokaler inom SLU. Det finns samlingslokaler **eller grupper av samlingslokaler inom en och samma brandcell** som utöver dessa också omfattas av nedanstående ansvar och skyldigheter.

Dokumentet är ett komplement till anvisningarna för det systematiska brandskyddsarbetet (SBA) inom SLU. Förtydligandet av vad som gäller för samlingslokaler gäller i första hand utrymnings säkerheten men även för hela SBA-arbetet i lokalen eller byggnaden.

3. Ansvar och skyldigheter

Ansvar för brandskyddet utgår från att det alltid är arbetsmiljöansvarig chef som är ansvarig för brandskyddet och brandsäkerheten. Arbetsmiljöansvaret, och därmed ansvaret för brandsäkerhetsarbetet kan inte delegeras, endast arbetsuppgifter inom ramen för det aktuella området kan överlåtas.

Ansvar för verksamheten och därmed brandsäkerhetsarbetet inom SLU återfinns därför normalt hos perfekter, avdelningschefer eller andra personalansvariga och utgår från SLU:s arbetsmiljödelegation.

3.1 Verksamhetslokaler (< 150 personer)

Undantag från verksamhetsansvaret kan dock uppstå. Det kan till exempel vara ett tillfälligt ansvar för att initiera en utrymning av en lokal om fara föreligger. Det tydligaste exemplet på när tillfälligt ansvar uppstår är under en lektion eller föreläsning eller annat arrangemang då en lärare, föreläsare eller kursledare har ansvaret under den aktuella lektions- eller kurstiden och i den aktuella lokalen.

Ansvar för att påbörja en utrymning från det enskilda rummet/lokalen ligger alltid på den enskilda läraren eller kursledaren motsvarande.

Även vid ”lärarlösa” lektioner eller motsvarande, vilar ansvaret fortfarande för utrymningssäkerheten hos kursledaren, föreläsaren eller läraren.

3.2 Samlingslokaler (≥ 150 personer)

I byggnader med fler olika samlingslokaler, eller där gemensamma utrymmen tillsammans bildar en samlingslokal, krävs en organisation som har god lokalkännedom och utbildning för att säkert kunna leda utrymning.

Utrymningsledningsuppdraget under ordinarie utbildnings-kontorstid dvs måndag-fredag kl 0800-1600, löses normalt av SLU:s egna verksamheter som samordnas av SLU:s stödorganisationer, t ex FM-områden/Intendenturer.

Vid evenemang och lokalutnyttjande som sker utanför ordinarie utbildnings-kontorstid dvs måndag-fredag 0800-1600 ansvarar kursledaren, föreläsaren, konferensarrangören motsvarande för att säkerställa utrymningssäkerheten.

Detta kan ske på tre olika sätt:

- Arrangören har själv kapacitet och utbildning för att kunna säkerställa utrymningssäkerheten. Krav att uppfylla regleras i lokalbokningsvillkoren.
- Om Aulan i Uppsala ingår i förhyrningen fyller personal från AV-stöd rollen som utrymningsledarfunktion.
- Väktarstöd som tillfälligt kan uppdras att fungera som utrymningsledare. Det förutsätter dock att väktarstödet beställs och sätts in i uppdraget i god tid förväg av arrangören, som dessutom står för den extra kostnaden

3.3 Krav för samlingslokaler

Kraven för samlingslokaler är likadana oavsett var i landet eller i vilken kommun man befinner sig i. Kravet gäller såväl ordinarie arbetstid/lektionstid som kvälls- och helgtid.

Brandförsvarets krav för de aktuella lokalerna vid SLU Uppsala är att det ska finnas personal utbildad i utrymningssäkerhet placerad i byggnaden när det bedrivs verksamhet. Kravet innebär att personalen ska ha adekvat utbildning i utrymningssäkerhet. Det kan uppnås genom att:

- Personal genomför SLU:s utbildning till Brandsäkerhetsombud (BSO)
- Personal har god lokalkännedom samt är organiserad och övad för att kunna leda och genomföra en effektiv utrymning av byggnaden.
- Väktare med särskilt uppdrag för utrymningssäkerhet som beställs i samband med lokalbokning.

Exempel: Undervisningshuset i Uppsala

För undervisningshuset i Uppsala har personal från Service Ull uppdrag, förutsättning och lokalplacering för att på dagtid 08:00-16:00 ansvara för utrymningssäkerheten enligt ovan. Villkor- och ansvarsöverlämning för utrymningssäkerhet vid evenemang under kvälls- och helgtid beskrivs i lokalbokningsreglerna.

4. SBA arbetet som helhet

En del av SBA-arbetet är planering, utbildning och åtgärder för utrymningssäkerhet. Utöver utrymningssäkerhet består SBA-arbetet huvudsakligen av ett kontinuerligt och periodiskt förebyggande egenkontrollarbete.

Ansvarig chef/motsv. för personal som är placerad i byggnader där samlingslokaler finns ansvarar därmed för att tillämpa anvisningarna för SLU:s SBA-arbete i de aktuella lokalerna.

Innebörden av ansvaret och kraven avseende utrymningssäkerhet, tillsammans med övrigt SBA arbete är att personalen och verksamheten som är placerad i byggnader där samlingslokaler finns även ansvarar för de förebyggande delarna av det systematiska brandskyddsarbetet SBA

För SBA-arbetet finns olika anvisningar och instruktioner och SBA-arbetet dokumenteras genom framtagna mallar, checklistor.

Vid institutioner och i kluster tillämpas och bedrivs SBA-arbetet enligt dessa principer och i övrigt med stöd av dokumentet ”anvisningar för systematiskt brandsäkerhetsarbete” inom SLU. Periodiska kontroller av utrustning mm, i undervisningshuset i Uppsala sker av Service Ull.

5. Extra hjälpmedel vid utrymning av samlingslokaler

För att underlätta utrymningsarbetet ytterligare finns åtgärdskort med utrymningsinstruktioner.

Åtgärds korten finns vid räddningsstationerna i samlingslokalerna och är numrerade samt försedda med enkla instruktioner som stöd vid utrymning.

På baksidan av åtgärds korten finns även en karta till den gemensamma yttre återsamlingsplatsen.

Korten är placerade i transparenta väggållare tillsammans med en orange utrymningsledarväst.

Avsikten är att den person som anländer först tar på sig västen, tar kort nr 1 och utför åtgärder enligt instruktionen. Person nr 2 tar kort nr 2 osv. Åtgärds korten med utrymningsinstruktioner fungerar som ett stöd vid utrymning.

Det innebär att på kvällstid och helger så är det kursledare, föreläsare, konferensarrangör eller motsvarande som ansvarar för att genomföra utrymningen av samlingslokalen med hjälp av åtgärds korten som med stöd av eventuell väktare, när dessa anlät.

6. Utrymningsstation med åtgärds kort

